

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 315. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992357985264/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Efterat Fr. Schlegel i sit Tidsskrift *Europa* først havde gjort opmærksom paa den store Rigdom af gammeltyske Malerier, begyndte Brødrene Boisserée at samle det Adspilte, at rejse opad og nedad langs Rhinen og især rundt om i Nederlandene for at efterspore de saa længe ringeagtede Værker. Saaledes opstod allerede 1808 en Samling af nederlandske og tyske Mestere, der fik stor Betydning for Kunsthistorien.

Den genopvakte Glæde ved den ældste, oprindelige germaniske Kunst bevirkede, at man ogsaa i den romanske Kunst begyndte at foretrække de Primitive. Ære være de Primitive! Med fuldest Ret er de hele Europa over holdte i største Ære ligefra Fiesole og Giotto til Masaccio, Botticelli, Ghirlandajo, Luca Signorelli, Perugino og Pinturricchio. Men i sin Afhandling om *Raffael* i *Europa* priser Fr. Schlegel den før-raffaeliske Periode paa den følgende Bekostning saaledes: «Fra denne nyere Skole, der betegnes ved Navnene Raffael, Tizian, Correggio, Giulio Romano og Michelangelo, er Kunstens Fordærvelse oprindeligt at udlede.» Dette betragtes som saa indlysende, at Schlegel end ikke finder en Begrundelse nødvendig, ja to Sider derefter tilstaar han endog, at han slet ikke kender Michelangelo af Selvsyn. Man har her den romantiske Frækhed i dens Blomst. Dette Uhyre af en Kunstkritiker, der for desbedre at forgude gamle hellige Klostermalerier, udleder Kunstens Fordærvelse fra Raffael, Correggio, Tizian og Michelangelo, tilstaar uden mindste Blu, at han end ikke selv har set det aller Ringeste af denne Kunstens største Aand. Han finder Dommen over ham i sin sødelige Bevidsthed uden smaalig Erfaring.

Dog vi behøver ikke at gaa saavidt frem. Allerede her i *Sternbald* gaar Klosterbroderfromheden med sin hele andægtige Smægten igen i et Heldøeri uden Mage. Det var dette, som opirrede Goethe. Det Standpunkt at ville gøre Fromheden til Grundlag for den sande Kunstvirksomhed, det Standpunkt, som hele Gruppen af de nytyske nazarenske Malere snart gav sig til at indtage, var en uafbrudt Genstand for hans Spot. Han brugte bestandig det Udtryk om Nazarenerne, at de sternbaldiserede.

Direkte mod Romantikerne retter han da paa denne Tid det Skrift, han udgav til Minde om Winckelmann. Det hedder her: «Skildringen af det antike Sindelag, der er vendt mod denne Verden og dens Gøder, fører os umiddelbart til den Betragtning,